

Den norske debatten om migrasjonsrelaterte tema har for en stor del handlet om asyl- og innvandringspolitikk.

For UDI har det i 2004 vært et viktig mål å bidra til å fremme en mer helhetlig migrasjonsforståelse og -debatt.

Kjærlighet, jobb, krig eller utdanning. Det er mange årsaker til at mennesker kommer til Norge. UDI spiller en rolle for mange av dem.

Et viktig og stort tiltak i så måte var direktoratets vårkonferanse i april, der det ble satt søkelys på migrasjon under tittelen "Mellom to hjemland". UDI har også gjennom andre arrangementer, foredrag, kronikker og medieutspill søkt å reise en debatt om migrasjonsforståelsen i det norske samfunnet. Vi har derfor også valgt å ha et eget kapittel i denne årsrapporten om nettopp migrasjon, for å skape en helhet på feltet.

Vidtfavnende begrep, vidtfavnende utfordringer

Begrepet migrasjon dekker både innvandring og utvandring, frivillig og tvungen, legale og illegale bevegelser. Den stadig tiltakende globaliseringen med tilhørende økt reisevirksomhet, internasjonalisering av utdanningssystemet og økt internasjonal handel gir stadig flere mennesker mulighet og behov for opphold av ulik varighet i land utenfor hjemlandet. Andre viktige årsaker til migrasjon er konflikter og fattigdom, som sender millioner av mennesker på flukt eller på leting etter et bedre liv for seg og sin familie.

For å møte utfordringene som følger alle de ulike formene for migrasjon, må vi se alle relevante aspekter av migrasjon i sammenheng.

Det gjelder den rollen migrasjon allerede spiller, og også bør spille i framtiden, for demografi, kultur, arbeid, utdanning, sosialpolitikk, utenrikspolitikk, bistand, flyktningbeskyttelse og integrering, samt den rollen migrasjon spiller i regulerings- og kontrollapparatene.

Migrasjonsforståelse og migrasjonshåndtering er viktig for Norges evne til å delta aktivt i en globalisert verden, der utviklingen skjer i skjæringspunktet mellom ulike kulturer og på tvers av landegrenser. UDIs mål er å bygge en forvaltning som tar utgangspunkt i det gjensidige behovet Norge og verdenssamfunnet har for å stimulere og regulere migrasjon og møte disse utfordringene på en aktiv måte.

Viktig med godt faktagrunnlag

Et viktig grunnlag for å få en mer helhetlig migrasjonsforståelse og -debatt er å få fram et helhetlig bilde av migrasjonen til Norge. Utviklingen de siste ti årene viser at familieinnvandring er den viktigste årsaken til permanent innvandring til landet, og at det meste av denne innvandringen er knyttet til norske statsborgere. Legger vi til studie- og arbeidsinnvandring med utgangspunkt i folks egne, personlige kontakter, kan vi si at en stor del av innvandringen til Norge er følger av

Begrepet migrasjon dekker både innvandring og utvandring, frivillig og tvungen, legale og illegale bevegelser.

Motivet			
		Frivillig	Tvungen
Måten	Illegal		
	Legal		

Eksempler:

Flyktning: Måten kan være legal eller illegal, motivet er tvungen

Arbeid: Måten kan være legal eller illegal, motivet kan være både tvungen og frivillig

Offer for menneskehandel: Måten er illegal, motivet er tvungen

Fakta om migrasjon

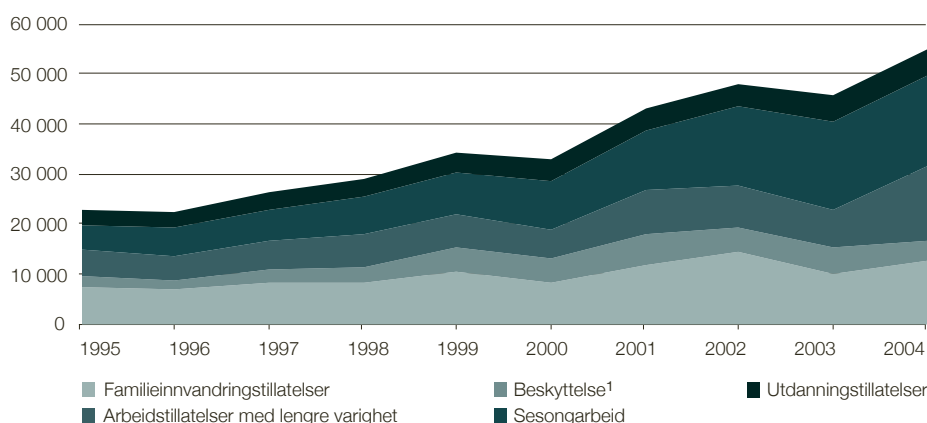
- 175 millioner mennesker i verden lever utenfor eget land
- 289 000 personer født i et annet land bor i Norge, og har fått 60 000 barn her
- Medregnet personer med en utenlandsfødt forelder har mer enn 500 000 personer i Norge innvandrerbakgrunn
- Mer enn 14 000 norske borgere studerer hvert år i utlandet, mens i overkant av 5 000 utlendinger får oppholdstillatelse for å studere i Norge
- Summen av pengeoverføringer fra innvandrere til relasjoner i opprinnelseslandet er større enn den samlede utviklingshjelpen som gis til utviklingslandene

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB) og Institutt for fredsforskning (PRIO)

de relasjonene mange av oss etter hvert har til familie, venner, kollegaer og forretningsforbindelser i utlandet. Kortvarige arbeidsforhold er den viktigste årsaken til økt innvandring til landet. I 2004 bidro EU-utvidelsen og de økte mulighetene for arbeidsinnvandring som den

førte med seg, til en økning på 40 prosent i antall arbeidstillatelser til borgere av de nye EU-landene. Målt i antall mennesker utgjør flyktningene en mindre andel av den totale migrasjonen til Norge.

Ulike typer tillatelser gitt 1995–2004

¹Beskyttelse omfatter her både overføringsflyktninger og personer som har fått opphold etter søknad om asyl. Dette vil si personer som har fått asyl, a: